

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

S[e]c[und]a est p[er]fectio[n]is virtuose.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

¶ Ber. De sctō Claro

Primo ppter suoz parē-
tum p̄uolam intentiōez. Pater em̄ eius
Eduardus noier̄pe regis angloꝝ. Eadē
mūdi in ciuitate q̄ tūc orcestria dicebatur
oristidus v̄r ginē q̄ndā sibi m̄rimonio co-
pularit nō cā libidīs explēde (v̄r m̄lti asso-
lent) sed cā plīs habēde z diuino cultui e-
ducande. Matrimoniu itaq̄ p̄betes m̄lti
tū debēt p̄cauere nē inordinata sit eoz i-
tentio. m. f. solū vel p̄ncipalr̄ intēdant su-
perbiā: auariciā: vel carnalē voluptatē: q̄ z
sic dicit Gual. parif. lib. de sacris. Qui ma-
trimonio p̄traria intēdūt multū peccant.
p̄bi grā: q̄ amore explēde libidīs sue tū fo-
r̄it̄e m̄rimonia inēit: siml̄r q̄ ppter so-
laz voluptatē aut auariciā inij̄t aut p̄tra-
xit matrimoniu bonis matrimonij adit ex-
clusis aut neglectis: taliter p̄trabētes m̄l-
tum peccāt: q̄ nō in sc̄rificatiōe: sed in im-
punitate terrenoz sac̄r̄z suscipiūt: imo ab-
utunt hoc sac̄r̄o. v̄n in tales p̄tatem habz
demoniū. Tob. vi. dr̄ angel⁹ raphael to-
bie: Audi me z ostendam tibi q̄bz p̄or̄ puale
re demoniū: In eos q̄ p̄iugia ita suscipiūt
v̄r deū a se z a sua volūrate excludāt z sue
libidini ita vacēt sicut equ⁹ et mul⁹ quibz
nō est intellect⁹: habet sup̄ eos demonijuz
p̄tates zc. Qm̄ ita pauci recta et pura in-
tentioe matrimoniu inēit: nō paucis i ma-
trimonio bñ succedit. q̄ v̄r h̄z in decretis.
di. lxx. c. Viramur. Vir bono pagunt exi-
tu q̄ malo inchoata sunt p̄ncipio.

Secdo ppter parentū affe-
ctuosam deuotionē. Erāt em̄ deo deuotiss̄-
simi diuinitis fuitijs intēti: singlis diebz do-
minū flagitātes q̄tīs vnū filiū deo obe-
diētē eis tribueret. Habuerūt ḡ hūc fi-
liū p̄ impetrationē orōnis: sicut abraā ha-
buit isaac Gen. xv. z anna samuelē. j. Re. j
vbi dicit anna Pro isto p̄fēro orāui z dñs
desit mihi petitionē meā. Sic deberent
orare p̄ prole habēda q̄ in m̄rimonio sunt
Nā sicut dr̄ Eccl. xv. Nō p̄cupiscit domi-
nus m̄ltitudinē filioꝝ infidelium z inuiliū:
melior est em̄ vn⁹ timēs deū ḡ mille im-
p̄ij. v̄r iste est mori sine filijs ḡ relinquere
impios.

Tertio ppter pueri Clari
gratiosam p̄dicionē. Erāt em̄ puer forma

decorus: clarus rei: Clarus noieiq̄ postq̄
septē attrigit annos lras didicit z diuina p̄-
uidentia suos coetaneos in breui sup̄auit.
Sap. viij. Puer erā ingeniosus z fortis
suz aiāz bonā. A p̄ma itaq̄ grāte deo ser-
uire studuit z q̄si alter tobias ab infantia
sp̄ deū timuit: v̄r h̄z. Tob. ij. attendēs illū
Eccl. ij. Flli accedēs ad fuitutē dei ita in
iusticia et timore. P̄tz itaq̄ gratiosa fue-
scritatis inchoatio q̄ deo cepit a puertia
ministrare. Eccl. xij. Demēro creator
tut in diebz iuuetutis tue.

Secda est p̄sideratio p̄fectiōis p̄u-
ole Prouer. iij. Iustoz semina q̄si
lux splendēs p̄cedit z crescit v̄r p̄
p̄fectā diē. Est aut̄ p̄cipue p̄siderada tri-
plex et p̄fectio virtuosa.

Prima est abnegatiōis dispositiō.

Secda est maceratiōis subiectiue

Tertia est deuotiōis affectiue.

Prima est p̄fectio abne-
gatiōis dispositiue. Abnegauit em̄ omnia
mūdāna p̄ quā abnegatiōe optie v̄r p̄si-
tus erat ad ministrādū dño. Dicit ei Job
ames. j. Jo. ij. Nolite diligere mūdāna q̄
ea q̄ in mūdo sūt. qm̄ si q̄s di. m̄lt. nō ē cha-
p̄. in eo. Abnegauit itaq̄ tria q̄ sūt i mū-
do q̄ multis sunt cā ruine atq̄ p̄ditiōis.

Primo abnegauit diuitiaz cupiditatē.
Ne em̄ natalis amor patrie ipm̄ a dei ser-
uitio retardaret: v̄r tūq̄ parentē z patriāz
reliq̄t. Et veniēs ad litora p̄tici nauē intra-
uit z in neustriā p̄mo ap̄d cesariburgū p̄-
uenit. Cōsiderauit q̄ppe qm̄ sicut dr̄ Epp̄
anus: Dūdi amor z amor dei pariter in
vno corde bitare nō p̄nt: quēadmodū ocu-
li celū z terraz parif̄ neq̄q̄ p̄spiciunt. Et
Aug⁹. sup̄ Lān. loq̄tur. Duo sunt amo-
res. s. mūd. z dei: Sed vbi habitat amor
mūd. nō est vbi intret amor dei. Hec ille
Delibera igit̄ o mortalis hō qd̄ istoz nob̄
magis exp̄diat: vel deo adherere: v̄r mū-
do. Nā sic dr̄ Ja. iij. Amicitia hu⁹ mūdi
inimica est dō. Quicūq̄ em̄ voluerit am-
cus eē hu⁹ m̄di: inimic⁹ p̄stituet̄ dei. Au-
di igit̄ qd̄ dr̄ Reg. Discē hō nō diligere
mūdū v̄r diligas deū: auerte v̄r puertal-
ris: effunde v̄r impleat̄. Hec ille. Tēpo-
rales igit̄ diuitias abnegauit in hoc imita-
tus vitā ap̄licam: In hoc etiā imitat⁹ san-
ctū p̄tarchā abraā cui a dño dicit̄ ē Bñ.

xi. Egredere de terra tua et de cognatione tua et de domo patris tui etc. Sequitur Et benedicam tibi et magnificabo nomen tuum. et benedictus. In praecepto terrenorum abdicatio diuina meretur benedictionem. Secundo abnegauit delictorum voluptate. Cum enim patres sui uellent sibi uxorem tradere: oino respuit: soli deo cupiens adherere. Ber. In statum spiritus necesse est carnem desipere: affectum celestia terrena non sapiunt. Rho. viij. Qui finem carnem quam carnis sunt sapiunt: qui autem spiritum ritum quam spiritus sunt sapiunt. Tertio abnegauit honorem uanitatem: profunde humilitati studens: considerans quoniam sicut beatus Iacobus. Superbis deus resistit: humilibus autem dat gratiam.

Secunda est perfectio macerationis subiectiue. Ut enim carnem spiritus subiectam redderet: eam multipliciter macerauit.

Primo ei statim ut apud cesarienburgum peruenit: nempe intravit ubi uita eremitica cum alijs uobis aliquot tempore duxit in austerrita te uiuens. Debito impulsus locum illud reliquit propter maledictam mulierem quondam: nobile quidem generum formam decoram: et palubusque diuitijs locupletem: carnali amore uirum dei clari ac cenam et uirum ei presentem et multipliciter instanter: multas neultriae et gallie pres cum magna penuria plustrauit: et tandem usque epra spiritum ducere peruenit: ubi cenobium quoddam auxilio dei et cuiusdam famuli sui instruxit. Ibique multas necessitates pro christi amore panes solis herbarum radicibus plerumque uiuebat quasi imitator uita beati baptiste iohannis et helie prophete: de cuius austeritate beatus Iacobus. Reg. viij. Gal. v. Qui christi sunt carnem suam cruciferunt cum uicibus et cupiditatibus. Poterat quibus clarum dicere cum paulo. i. Cor. ix. Laqueo corporis meum et in seruitute redigo.

Tertia est perfectio deuotionis affectiue. Ut enim liberi deuotioni vacaret: solitaria loca querebat Thren. iij. Se debet solitari et tacebit et leuabit se super se.

Nihil enim aliud oino querebat quam tota mentis deuotione adherere deo: quasi cum psalms diceret. Ubi autem adherere deo bonum est. Ubi Aug. Quid uultis amplius fratres: hoc oem bonum est quod adheret deo uero spiritus est quia diuina participat bonitatem quam ei adheret pro uoluntatis uniformitate. Idem ibidem.

Cum tibi adhaerero eruo me: nunquam mihi labor: nunquam dolor: sed uita mea tota uiuet in te: tota plena te. Hec ille. Præter itaque uirtuosam perfectionem beati clari per quam domino sanctus atque laudabiliter ministravit ut tandem principeretur ad promissum saluatoris d. Si quomodo mihi ministrauerit etc.

Tertia est consideratio summationis gloriose. i. Reg. ij. dixit dominus: Quicumque honorificauerit me glorificabo eum: qui autem me contempserunt ignobiles. Gloriosa autem fuit beati clari consummatio propter tria.

Primo propter martyrii laureationem.

Secundo propter populi uenerationem.

Tertio propter miraculorum conuocationem.

Primo propter martyrii laureationem. Martyrio enim coronatus est per uirtuosi puritate sua seruanda. Sciebat enim eam esse preciosissimum. Ecclesiasti. xxvj. Non est digna ponderatio anime continentis. Cum enim fugisset beatus clarus ut supra diximus: mulier super memorata carnali cupiditate excecata seruos misit ut ubique clarum inueniret: morti eum traderent. Unde quod maledicta rabies: quod furor ignis carnalis amoris: quod excecatus est. Bene ergo Gregorius. xxxi. mortalium: cecitate mentis prima luxurie filiarum ponit. Serui itaque predicti clarum inuenientes fodiente et corpus suum fatigante iuxta suum cenobium iustum detestabile sue domine perfecerunt. Et sic domino martyr consecratus est: et martyrii aureolam cum uirginitatis corona suscepit. Plus enim timebat uirginitatem perdere quam temporalem uitam. illud dictum saluatoris intelligens Iohannes. xij. Qui amat animam suam: id est uitam animale: perdet eam: Et qui odit animam suam. i. animale uitam in hoc mundo: in uitam eternam custodit eam.

Secundo gloriose apparuit consummatio sua propter populi uenerationem. Apud populum namque honorifice sepultum est corpus eius et deuote celebrari solet eius festiuitas: et a plerisque cum magna deuotione et ueneratione frequentari sue sepulture locus. Sap. iij. Bonorum laborum gloriosus est fructus.